

GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 zlr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 zlr. 40 kr., Inscrację opłacają od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 93.

Wtorek 23. kwietnia 1850.

Rok bieżący gazety 39.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Księstwa naddunajskie. — Rosya. — Turcya. — Rzecz domowa. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów. 12. kwietnia. Na założenie funduszu lwowskiego inwalidów złożyła gmina Dawidów kwotę 2 r. 24 kr. m. k., a gmina Czernichowce, Bazarzyńce i Zbaraż, każda po 2 r. m. k. Patryotyczne te dary podają się z wyrazem czulej podziękii do wiadomości publicznej.

Spis dobrowolnych darów w pieniądzu i naturaliach na rzecz zakładu inwalidów obw. Złoczowskiego.

Proboszcz rk. z Podkamina 5złr.; gmina z Jasnyszcz 9złr.; Jan Kwaśnicki grk. pleban z Buska 5złr.; Nicety Izak gk. dziekan z Brodów 5złr.; gmina Szynów 1złr.; Michał Stystowicz rg. proboszcz detto 12kr.; gmina z Ponikwy 5złr.; Teofan Medyński detto 1złr.; gmina Suchodoły 1złr. 28k.; gm. Nakwasza 3złr. 20k., i przypadające wynagrodzenie za forszpany; Jan Janowicz proboszcz z Ponikwy 2złr.; gmina Gaje starobrod. wraz z plebanem 4złr. 18kr.; gmina Czernica 2złr., 20 cetnarów siana i wynagrodzenie za forszpany; Jan Ziolkowski rk. pleban z Stojanowa 4złr.; gmina Stryhanka 12złr. 38¹/₄k., żyta 27 kor. 15 g., jęczmienia 16 kor. 19 g., owsa 12 kor. 5 gar., hreczki 8 kor. 11 gar., i 300 sienników, tudzież forszpanowe. P. Franciszka Malisz, dziedziczka Białego Kamienia 40 złr. Gminy: Zelechów wielki, mały i Streptów 3złr.; gm. Rakobuty 6złr.; gminy Ditkowce i Gaje tudzież Stare Bródry 5złr., 10 cetnarów siana i forszpanowe. Gmina Nakwasza i Tetylkowce 5złr. 30k., gm. Radziechow 2złr. 32 kr., gm. Humńska wraz z plebanem 2złr. 6k.; Wicenty Łoziński pleban z Zadworzec 5złr.; gminy: Niesłuchow 6złr., Dmytrów 10złr., Garwoliński z Hnidawy 20złr.; gminy: Sieńków 1złr. 46k., Firlejówka 6złr., Baryłów wraz z plebanem 1złr. 32¹/₄k., Trościaniec mały 2złr. 5kr., Łuka 1złr. 6kr., Strutyn z Zarwanicą 2złr. 25k. — Dyonizy Wołoszyński pleban 2złr.; gminy: Tadanie 5złr., Horpin 3złr., Kustyn 2złr. 2k. — Magistrat Kamionki strum. 100 złr., tamtejsza gmina chrześcijańska i żydowska 27złr. 41¹/₄k., 300 sienników, tudzież forszpanowe. — Gr. k. pleban z Milna ze składki 2złr.; gminy: Chylczyce i Boniszyn, przypadająca należytość za forszpany, Olesko 40 sienników i forszpanowe; Sokółówka, forszpanowe; Łabodów detto; Pobocz detto.

Lwów, 12. kwietnia. Dla instytutu ślepych, który ma być założony we Lwowie, wpłynęły świezo następujące dary:

Ze składki w Krakowie	28	złr.	42 ³ / ₄ k.
Z takiej samej składki w okręgu krakowskim	27	—	56 —
Od dominium Wola mihowa z Solinką w drodze składki	6	—	40 —
Od gr. kat. proboszcza Jana Głuszkiewicza	2	—	—
Od gminy Wróblak królewski	2	—	1 —
Od dominium Staniątki w drodze składki	3	—	45 —
Nakoniec wpłynęło na wsparcie dotkniętych przez powódź mieszkalców Tarnowskiego obwodu ze składki uczynionej w czortkowskim łac. kościele parafialnym	23	—	—
Od gminy Turka	3	—	—
Od gr. kat. proboszcza Lewickiego w Turce	1	—	—
Od gminy Sopów	—	—	56 —
Od gminy Kujdańce	—	—	40 —
Od gr. kat. proboszcza Romanowskiego	—	—	24 —
Od gminy Zukow	—	—	45 —
Od gminy Zabokruki	1	—	5 —
detto Michalcze	—	—	45 —
Od mandataryusza Bylczewskiego	—	—	20 —
Od gr. kat. gminy Czernelica	1	—	—
Od gr. kat. gminy Czernolica	2	—	10 —
Od rzym. kat. proboszcza Kaliniewicza	1	—	—
Od gminy Druzów	6	—	—
Od gr. kat. proboszcza Terleckiego	—	—	30 —
Od gminy Borszczów i Chlebczyn	3	—	—

Dobroczyńcy te dary podają się z wyrazem najtkliwszej podziękii do wiadomości publicznej.

Sprawy krajowe.

(Oestr. Corespon. z d. 19. kwietnia zawiera następujące najnowsze wiadomości.)

Najświeższe wiadomości z Erfurtu pod dniem 17. kwietnia. I izba państw przyjęła na dzisiejszem posiedzeniu konstytucyę znaczną większością en bloc.

Depesza telegraficzna.

Paryż, 17. kwietnia. Baroche oświadcza, że każdy dziennik mówiący o samowolnych czynach państwa będzie zakazany. Dziś skonskrowano dziennik National. — 5% renta 88 frank. 45 cen. 3% renta 55 frank. 5 cent. Frankfurt nad Menem dnia 18. kurs wexlowy na Wiedeń 102.

(Wiadomości bieżące z Wiednia.)

Wiedeń, 18. kwietnia. Dowiadujemy się z królestwa lombardzko-weneckiego, pisze „Lloyd“, że tam rekrutacya idzie pomyślnie. W kontyngensie 15000 ludzi ma Lombardya stawić 7000, a Wenecya 8000.

Konstytucya Galicyi i krajów przyległych wtedy dopiero ostatecznie będzie ułożona, gdy kwestye poprzednicze dotyczące politycznej organizacyi tych krajów będą załatwione.

Dyrekcya austryackiego banku narodowego wydała dziś następujące obwieszczenie: Dyrekcya austryackiego banku narodowego widzi się spowodowaną przydłużyć o sześć miesięcy wyznaczony tuższym ogłoszeniem z dnia 20. września 1849 termin do wymiany banknotów jedno i dwureńskich dawniejszej formy. Wszystkie przeto filialne kasy bankowe w krajach koronnych przyjmować będą te stare banknoty po jednemu i dwóch reńskich jeszcze do końca października r. b., a w kasach bankowych w Wiedniu jeszcze do końca stycznia 1851 w zamianę i w zapłacie. Po upływie tego ostatniego terminu t. j. po ostatnim stycznia 1851, należy się względem wymiany starych banknotów o jednym i dwóch reńskich zgłosić bezpośrednio do dyrekcji banku. Podpisani: Pipitz, gubernator banku; Sina, zastępca gubernatora banku. Puthon, dyrektor banku.

Dla zapobieżenia wszelkim wątpliwościom, ogłosiło ministerjum, że zapłaty za wszystkie należności lub liwerunki dla eraryum uiszczone być mogą także w pieniądzu papierowych mających kurs przymusowy. Na przyszłość ma także w każdym kontrakcie być wyrażone, że zapłata uiszcza się w banknotach lub innych uznanych pieniądzu papierowych, jeżeli się wyjątkowo nieporozumiano względem osobnego środka wypłaty.

(Lid.)

(O zniesieniu placetu.)

Wiedeń, 17. marca. Zniesienie placetu rozciąga się, jak słyszemy, pisze Oesterreichische Correspondenz, nietylko do korespondencyi biskupów z Rzymem, lecz także do duchownego znoszenia się biskupów z podrzednemi kościelnymi władzami; słowem, w miejsce dotychczasowego prewentywnego systemu względem rozporządzeń kościelnych, postawiony będzie system represyjny, gdyż przełożeni kościoła będą mieli nakaz, każde dla jawności przeznaczone, na „zewnątrzny skutek“ obliczone rozporządzenie, równocześnie, to jest w początku samej kurencyi, zakomunikować władzy politycznej. — Cesarz zastrzega sobie odziedziczone po swoich przodkach prawo mianowania biskupów i areybiskupów; jednakże i nadal będzie ściśle przestrzegane zachowywane już dawniej „postępowanie“ zasięgania w tej mierze rady episkopatu. Władza duchowna otrzymuje z duchownych powodów prawo suspendowania takich kapłanów wyższej lub niższej kategorii, którzy działają wbrew zamiarom kościoła. — Kościołowi przyzwała się prawo wymierzania kar kościelnych. Gdzie większość ludności wyznaje religią katolicką, przysłuza władzy kościelnej prawo czuwać nad stosownem obchodzeniem kościelnych świąt uchylaniem gorszących rozrywek lub przeszkadzających ciężkich robót. Względem przedłożonych przez zgromadzenie biskupów punktów petycyi, które jeszcze nie są załatwione, zalecono ministerstwu wyznań religijnych przyspieszenie odnośnych przedmiotów. — Zresztą wyrażono zupełne zaufanie, że kościół nie będzie cierpiał w swoim łonie indywidualów, które obywatelski porządek na niebezpieczeństwo narażają. Jesteśmy przekonani, że katolicki kościół wraz z swoimi członkami będzie miał ocenić uzyskane dobrodziejstwa i świetnie usprawiedliwi zaufanie, jakie w nim Cesarz położył.

(Rozporządzenie ministerstwa oświecenia względem egzaminów kandydatów na nauczycieli gymnazyalnych.)

Praga, 13. kwietnia. Ministerjum wyznań i nauk publicznych wydało pod względem języka, w którym kandydaci na nauczycieli gymnazyalnych mają składać egzamin przed ustanowioną w Pradze komisją, rozporządzenie wyższe nad wszelki interes lokalny, które jako opierające się na jasnym i dokładnem pojęciu zasady równouprawnienia trafi zapewne do przekonania wszystkich dobrze myślących. W rozporządzeniu tem położono najpierw za główny waru-

nek, aby każdy kandydat, chcący składać egzamin przed komisją pragską, dokładnie wyraził, czyli zamysła sposobie się do wykładu wyłącznie w niemieckim, czy też zarazem i w czeskim języku. W ostatnim razie jednakże nienależy poprzestać na ustnym examinie tylko, lecz trzeba się przekonać oraz, czyli kandydat taki potrafi w istocie wykładać nauki te w języku czeskim, któremi zajmować się myśli. Wszakże chociaż z jednej strony postarano się o to, aby dostateczna liczba członków komisji egzaminującej umiała dobrze po czesku i była w stanie przeto słuchać w języku tym kandydatów z różnych gałęzi nauk, przecież niekonieczna z drugiej strony, aby wszyscy członkowie jej byli zarówno biegli w narzeczu tem, inaczej — jak rozporządzenie to bardzo słuszną przytacza uwagę — musiano by wybór ich ograniczyć w taki sposób, że umiejętne uzdolnienie komisji w tym lub owym zawodzie naukowym łatwoby uszczuplonem być mogło. Dlatego też przysłuży wyraźne prawo przetożonemu komisji egzaminującej, oznaczać każdą razą o ile egzamin kandydata w jednym lub w drugim języku ma być składanym, i z tej to przyczyny właśnie przepisano także dla egzaminów w zawodzie ogólnego wykształcenia tymczasowo jeszcze język niemiecki, aby rezultat egzaminu takiego wszyscy członkowie komisji dokładnie osądzili byli w stanie.

(Gaz. Prag.)

(Rozporządzenie ministra oświecenia do akademieznego senatu uniwersytetu Pesztyńskiego.)

Do akademieznego senatu Pesztyńskiego uniwersytetu nadesłano na ręce pełnomocnego cesarskiego komisarza dla spraw cywilnych rozporządzenie ministra, Leona hrabi Thun, regulujące zniesienie dyrektorów i mianowanie dziekanów tudzież rektora przy uniwersytecie Pesztyńskim.

Dla uniwersytetu Pesztyńskiego rozporządzono, co następuje:

- 1) Urząd dyrektorów trzech fakultetów, jurydycznego, lekarskiego i filozoficznego jest uchylony.
- 2) W miejsce dyrektorów następują na przyszłość dla tych fakultetów dziekani.
- 3) Teraźniejszy zakres czynności dziekanów obejmuje i zakres dawniejszych dyrektorów i zakres dawniejszych dziekanów.
- 4) Będą oni tymczasem i w szczególności podczas stanu wyjątkowego w Węgrzech przez pełnomocnego ces. komisarza dla spraw cywilnych mianowani.
- 5) Każda nominacja dzieje się na jeden rok, jednak wolno jest pełnomocnemu ces. komisarzowi, tę samą osobę po upływie roku na nowo mianować.
- 6) Zwykle będą dziekani z akademieznego fakultetu mianowani, jednak wyjątkowo mogą być tą godnością zaszczycone także osoby będące poza obrębem korpusu nauczycieli, jeżeli w nich połączone są w zalecającym sposobie warunki uzdolniające ich do wykonywania tego ważnego urzędu, i prowadzenia uniwersytetu do lepszej przyszłości.
- 7) Powyższe postanowienia 4-6 względem nominacji dziekanów rozciągnięte są w równej treści także do nominacji rektora uniwersytetu.

(Kurs wiedeński z 18. kwietnia 1850.)

Obligacje długu pańs. 5% — 93¹/₈; 4¹/₂% — 81³/₄; 4% — 72; 2¹/₂% — 49. Akcje bank. 1082. Losy z 1834 r. 173; z 1839 r. 109³/₄. Akcje kolei półn. 109¹/₄.

Anglia.

Posiedzenie izby niższej. — Zaćmienie, burza.)

Londyn. Na posiedzeniu izby niższej dnia 12. b. m. odniósł gabinet po kilku kłeskach nareszcie znowu świetne zwycięstwo.

Wiadomo, że pan d'Israeli zapowiedział niedawno, że przedłoży mocę względem redukcji płac urzędników. Jednak lord John Russell uprzedził go, i zaproponował mianowanie komisji, aby zrewidowała wszystkie płace i przedłożyła izbie w tej mierze swoje zdanie. Widoczna jest, że przez rozwlekłość takowego urzędowego rozpoznania chciał zyskać na czasie. W ciągu swojej mowy wywodził pierwszy minister prawność takiego komitetu historycznymi datami, dowodząc równocześnie dokumentami statystyki, jakie redukcye dawniej już w płacach uczyniono.

Pan d'Israeli nie chciał przyzwolić szanowemu lordowi na uzyskanie czasu i zaproponował poprawkę, naradzić się bez pośrednictwa komitetu nad potrzebną redukcją płac urzędników, by rząd natychmiast zmuszony był objawić swoją politykę w tej kwestyi.

W ciągu uszczypliwiej mowy rozwinął, że izba jest już w posiadaniu potrzebnych dat, dla tego niepotrzeba komitetowi zadawać pracy, aby się o nie postarał.

W tej debacie miało także wielu innych mówców udział, aż nareszcie 250 głosami przeciw 159 odrzucono poprawkę pana d'Israeli. — Wczoraj o pierwszej z południa ściemniło się nagle tak mocno, że bank tudzież inne publiczne zakłady musiały gazem oświetlić. Straszna burza nastąpiła po tem zaćmieniu.

Francya.

(Posiedzenie zgromadzenia narodowego z 13. kwietnia.)

Paryż, 13go kwietnia. Dzisiejsze posiedzenie narodowego zgromadzenia zaczęło się przyjęciem kilku projektów miejscowego interesu. Poczem przyjęto ostatecznie propozycję p. Melun względem niezdrowych pomieszczeń; a na końcu uchwalono przejść do trzeciej obrady nad ustawą o aparatach parowych i paropływach tudzież o podatku od psów. Posiedzenie to zaczęte wśród najspokojniejszej wróżby, zostało niespodzianie w burzliwy sposób przerwane interpelacją p. Baun względem zamknięcia kilku klubów wyborczych.

Baun twierdził, że ten postępek ministra Baroche jest zemstą za wzbory z dnia 10. marca, i przypomniał mu jego liberalizm w lutym 1848. Baroche bronił się odważnie, i przedłożył protokoły zgromadzeń wyborczych na dowód, że niektóre zdania ich upoważniały zewszeczniam do zamknięcia tych klubów. I tak rzeźbiarz Etex jako delegowany do wyborczego komitetu został odprawiony, bo jest właścicielem dóbr, i aż wtedy go przypuszczono, gdy udowodnił, że jego dobra wystawione są na sprzedaż; jeden demokrat był dla tego do delegacji przypuszczony, że ścigał żandarmów i gwardzystów municypalnych. Po panu Baroche mówił J. Favre, i okazał w przytoczonych protokołach niektóre pomyłki. Niektóre jego apstrofy wymierzone na gabinet spowodowały p. Baroche wejść znowu na trybunę. Odparł on najszezególniej nazwę „prześladowcy ludu“, którą mu J. Favre narzucił. Nadmieniał także o osobistościach, jakimi go La Presse od niejakiego czasu prześladuje. Wiadomo, że ten dziennik zamieszcza od dwóch tygodni codziennie na czele swych artykułów niektóre liberalne zdania, co je Baroche w dniach lutych podpisał. Na końcu wyrzeczono porządek dzienny, i zamknięto posiedzenie. Zresztą przyznać potrzeba, że lud przyjął spokojniej zamknięcie klubów, niż członkowie góry, i oddalił się bez oporu.

(Posiedzenie zgromadzenia narodowego z 15. kwietnia.)

Paryż, 15. kwietnia. Zgromadzenie narodowe zajmowało się na dzisiejszem posiedzeniu subwencyami dla teatrów, które zatrzymano i nadal. Spokojność posiedzenia przerwana została tylko przez uchwałę względem zapomogi dla skazanych za przestępstwa polityczne. P. Morin zaproponował, aby tę zapomogę z 500.000 franków zredukowano na 200.000. Większość przyjęła tę redukcję po dwóch próbach w głosowaniu; potem uchwalono także drugą redukcję zmniejszającą o 50.000 franków zapomogę dla tych, którzy walczyli w powstaniu lipcowem i w lutym.

(Ind.)

(Eug. Sue kandydatem partii demokratyczno-socjalistycznej.)

Paryż, 14. kwietnia. Komitet socjalistyczny wybrał na koniec kandydata. Po dwunastu godzianem posiedzeniu, na którym, jak się zdaje, dyskusya bardzo była żwawa, odrzucono kandyaturę panów Girardin i Dupont de l'Eure, równie jak wszystkich innych kandydatów, których zaproponowano, na koniec ogłosił komitet na uchwałę większości 143 członków przeciw 84 kandydatem partii demokratyczno-socjalistycznej przy wyborach dnia 28. kwietnia — pana Eugeniusza Sue!

Jednak niemożna jeszcze wiedzieć z pewnością, czyli wszystkie dzienniki opozycyjne pojdą za tą dziwną uchwałą komitetu. Siła karności ma swoje granice. Należy się przeto spodziewać oporu i naglej scysyi; powstaną zapewne kandyatury indywidualne, które lubo same upadną, mogą jednak przeszkodzić wyborowi kandydata urzędowego.

Na nieszczęście dzieje się to samo w obozie przeciwnym. Jeden z dzienników konserwacyjnych na pół legitymistowski, zwołał na dzień jutrzejszy zgromadzenie w swoich biurach, dla uchwalenia kandydatury przeciw kandydaturze pana F. Foy.

Zdaje się więc według wszelkiego prawdopodobieństwa, że wybór 28. kwietnia przedstawi widowisko wcale różniące się od wyboru 10. marca. Wtenczas bowiem obydwie partie dały dowód nadzwyczajnej karności. Wszystkie głosy oświadczyły się bądź za trzema kandydatami Unii elektoralfnej, bądź za kandydatami zaproponowanymi przez komitet socjalistyczny. Za ledwie kilka głosów stracono z jednej i z drugiej strony. Teraz zaś zanosi się na wcale co innego, zdaje się, że wybór dnia 28. kwietnia zupełnie od przypadku będzie zateczał.

(Ind.)

(Nagła zmiana w kwestyi wyborczej.)

Paryż, 15. kwietnia. Z każdym dniem można nabyć większego przekonania, iż daremną byłoby rzeczą robić nad tem co się dzieje w Paryżu, chociażby najmniejszy wniosek. Kwestya wyborcza zmieniła nagle swą postać. Nietylko bowiem p. Eugéné Sue zajmuje pod sztandarem socjalizmu miejsce pana E. Girardina lub pana Dupont de l'Eure, ale i w partii umiarkowanej zaszła dziś zmiana niespodziewana wcale. Pan Foy cofa się oporem jakiego kandydatura jego doznała ze strony legitymistów, a miejsce jego zajmnie niejaki pan Leclerc, człowiek trudniący się przemysłowością, zupełnie nieznanym w świecie politycznym i znany tylko w gwardyi narodowej z czynu bohaterkiego poświęcenia się w sprawie porządku w czasie powstania czerwcowego.

Wśród scysyi panujących między rozmaitemi odcieniami partii konserwacyjnej, ten brak wszelkiej antecendencji politycznej jest bardzo pomyślny dla kandydatury pana Leclerc. To nazwisko niemoże zaważać żadnej partii i wzbudza we wszystkich tylko wspomnienie poświęcenia się społeczeństwu. Spodziewają się przeto, iż będzie miał za sobą głosy wszystkich wyborców umiarkowanych, a to właśnie za powodów, dla których w epoce mniej dziennej pewnie został odrzucony, mianowicie dla braku wszelkiego znaczenia politycznego.

(Ind.)

Szwajcarya.

(Posiedzenie rady narodowej szwajcarskiej.)

Berna, 12. kwietnia. Rada narodowa szwajcarska zajmowała się na dzisiejszem posiedzeniu między innymi sprawozdaniem o stowarzyszeniach robotników niemieckich, których członkowie otrzymali jak wiadomo, rozkaz opuszczenia Szwajcaryi. Rada zadecydowała odesłać sprawozdanie do komisji, której poprzednio polecono rozpoznanie raportu tyczącego się czynności Rady federacyjnej. Jeden z członków Rady narodowej żądał, aby to sprawozdanie odesłano do

osobnej komisji ganiąc postępowanie rządu względem stowarzyszonych robotników. Te propozycje odrzucono znaczną większością głosów. Również odrzucono drugi wniosek przyjmujący wprawdzie odesłanie sprawozdania do komisji zajmującej się rozpoznaniem raportu Rady federacyjnej lecz zadającej, aby komisya w ciągu tej sesji przedłożyła sprawozdanie o tej specjalnej kwestyi. Jenerał Dufour żądał, aby nad tą kwestyą zaraz rozpoczęto dyskusję, aby się Rada federacyjna mogła usprawiedliwić z obwinień o przekroczenie konstytucyi z powodu postępowania swego względem stowarzyszeń niemieckich. Ten wniosek otrzymał także zaledwie 20 głosów. W końcu przyjęto pierwotny wniosek i odesłano sprawozdanie do komisji tak jak to poprzednio uchwalono w drugiej Radzie (w Radzie państw.)

Na tem samym posiedzeniu odrzuciła Rada narodowa żądanie kantonu Uri albo uwolnienia go od zapłaty kosztów wojennych, które nań nałożono po wojnie ligi odrębnej, albo wyznaczenia terminów dogodniejszych do zapłaty tej należności. (Indep.)

Włochy.

(Rozprawy w izbie deputowanych 9. kwietnia.)

Z Turynu piszą z dnia 10. kwietnia. O drażliwym usposobieniu umysłów dowodziły również i wczorajsze debaty w izbie deputowanych. Oponowano dość natarczywie przeciw środkom rządowym względem utrzymania spokoju. Podana od kilkunastu obywateli miejskich petycja opisująca zajścia zeszłej nocy może trochę z przesadą, dała powód do zarzutu, iż nie alarmowano gwardyi narodowej. Po długich rozprawach oddano petycję tej radzie ministeryalnej dla dochodzenia wytkniętych w niej zdrożności. W wydanej właścicielom proklamacyi wyrzeczono otuchę, jako wszelkie dalsze zbiegowiska i niepokoje wcale ustana, zwłaszcza iż projekt ministra Siccardi obruszony prawem otrzymał już sankcye królewską i został ogłoszony. (Ll.)

(Wiadomości bieżące z Turynu.)

Izba deputowanych w Turynie naradzała się dnia 12. znowu nad cłem defencywalnem. Debaty nie były jeszcze zamknięte. Sąd kasacyjny odrzucił na posiedzeniu dnia 13. rekurs trzech morderców Magone, Gerico, i Violino, których trybunał apelacji na śmierć skazał. Przygotowują tu obecnie do druku dzieło o rewolucyi włoskiej, w którym najszczególniej mają być wyswiecone wypadki w Lombardyi zaszłe przed miesiącem marcem 1848.

Niemce.

Erfurt, 13. kwietnia. Stoczono bitwę w Erfurcie, trwałość jej była krótka — wczoraj rozpoczęła się debata, dziś jest już decyzja. Przyjęcie konstytucyi majowej bez poprzedniej rewizyi nastąpiło niespodziewaną większością. Za ledwie pojąć można, dokąd ten rezultat doprowadzi. Stanowisko praskiego rządu jest tak niejasne jak tylko można, wszędzie niepewność, sprzeczność z każdej strony, któż zdoła w takim stanie z dziś na jutro zrobić jakowy wniosek? Pan Radowitz prezydent rady administracyjnej oświadcza wyraźnie, że przyjęcia „en bloc“ mogą związkowe państwo na niebezpieczeństwo narazić; pan Manteuffel, minister spraw wewnętrznych, któryby ukochane swe dziecię na wszelki sposób chciał ocalić, mówi na tem samym posiedzeniu, że pruski rząd, jeżeli naprzód chciał rewizyi, nie puści przeto z rak chorągwi związkowego państwa. A więc rada administracyjna i ministeryum nie zgadzają się z sobą. Po jakiejże stronie stoi teraz rząd pruski?

Z tem wszystkim jeżeli się dokładnie zastanowimy nad kwestyą, tedy większość izby ludu chciała odrzuceniem poprzedniej rewizyi wyrazić tylko swoje przekonanie o prawomocności konstytucyi majowej dla wszystkich sprzymierzeńców. Odmiany niesą przeto wyłączone, ale będą teraz przez parlament rządowi proponowane. Przyjmą je one? A jeżeli nie przyjmą, cóż ztąd wyniknie? Jeszcze jest zastrzeżona decyzja izby państwa, ale według stanowiska stronnictw zdaje się być bez wątplenia, że i ta na postępek izby ludu przystanie. — Prusy nie mogą, jak się spodziewały, kierować parlamentem, a o pośrednictwie ani myśleć. Teraz musi się rozstrzygnąć, czy Prusy parlament i związkowe państwo porzucą, albo też razem z niemi puszczą się drogą „faktów“, i wszystko do ostateczności posuną.

(Posiedzenie izby ludu z d. 13. kwietnia.)

Erfurt, 13. kwietnia. Na dzisiejszem posiedzeniu izby ludu oznał prezydujący Simson, iż na stole izby złożono wniosek względem indemnizacyi 200,000 talarów dla Saksonii i wniosek kilku członków prawego centrum żądający przyspieszenia dyskusyi nad konstytucyą, poczem izba przeszła do dyskusyi przerwanej dnia wczorajszego. — Dep. Pritwitz mówił pierwszy za podpisaniem także i przez niego wnioskiem deputowanego Patow. Mowca chce przede wszystkim, aby kraj nie był narażony na niebezpieczeństwo i znajduje zabezpieczenie przeciw temu w utworzeniu państwa związkowego. W końcu rzekł, iż się nie lęka niebezpieczeństw, które owszem wzywają do działania i do oględności. — Dep. Falk, żąda aby poprzednio przystąpiono do rewizyi. Dep. Bodelschwingh zaleca bardzo usilnie podany przez niego tak zwany wniosek Patowa i wyswieca przytem szczególnie stosunek rządów do kwestyi konstytucyjnej. Sądzi, iż wątpliwości względem niektórych postanowień obecnej konstytucyi będą uchylone, gdyż spodziewać się należy, że uchwalone w wydziałach odmiany nietylko będą miały za sobą większość parlamentu, lecz otrzymają także przyzwolenie rządów. Gdyby się zaś tu lub ówdzie jaki złośliwy opór pokazał, to Prusy są dość silne stawić mu czoło. Wprawdzie względem dwóch kwestyi (Veto i ze-

zwolenie budżetu) powstały niektóre wątpliwości, które dotychczas jeszcze nie są rozwiązane, te wątpliwości jednak nie są tak ważne, iżby dla nich całe dzieło porzucić miano. Dwojaka przymem jest szansa: 1. Gdybyśmy konstytucyę bez odmiany przyjęli, wtedyby łatwo być mogło, iżby z błędami swojemi weszła w życie. To jednak trudno przypuścić. A chociażby i tak było, to mielibyśmy wprawdzie niedoskonałą lecz zawsze zdolną do ulepszeń konstytucyę związkową. Gdyby zaś 2.) konstytucyę przyjęto tylko warunkowo, wtedy narażamy się na większe i prawdopodobniejsze niebezpieczeństwo, że się całe dzieło rozbije. Byłoby wielkiem nieszcześciem dla wszystkich państw niemieckich, a szczególnie dla Prus. Prusy bowiem wzięły na siebie narodowe dążenia do jedności, na Prusy więc spadłaby wina gdyby te dążenia nieosiągnęły celu. Szkodliwe skutki podobnego końca uczyłyby Prusy najdotkliwiej. Starajmy się, aby na nas żadna cząstka winy nie spadła. Dotychczas sumienie nasze jest czyste. Żaden parlament w świecie nie może dać większych dowodów lojalności dla rządu jakśmy to uczynili. Przedłożono nam projekt, chcemy go przyjąć; chciano odmian, zrobiliśmy je; nieużywały one jak się zdaje pochwały, my powiadamy: wybierajcie sami, które z pomiędzy nich chcecie przyjąć, a które nie. Po tych naszych krokach oświadcza nam reprezentant rządu, że droga, którąśmy obrali nieprowadzi do celu, lecz niewskazuje nam innej. Niechaj nam ją pokaze a chętnie pojedziemy za nim. My więc będziemy mieli przynajmniej to zaspokojenie, że to wielkie dzieło nie z naszej winy nieprzyszło do skutku. Miejmy ufność w słowach: Jeżeli to jest dziełem Boga, to będzie trwało; jeżeli jest dziełem ludzi, to zaginie! (Głośnie przeciągłe oklaski.)

Deputowany Reichensperger stara się dowieść szkodliwość ściślejszego związku w ogóle, albo przynajmniej wykazać, iż taki związek wcale niejest potrzebny. Następnie zabrał głos Henryk Gagern i dowodził, że utworzenie ściślejszego związku koniecznością jest dla Prus a dla Austrii rzeczą korzystną. Po przemowie deputowanego Buss starał się referent Camphausen zbić wątpliwości wniesione przeciw przyjęciu konstytucyi. Sposób głosowania i uchwały względem pojedynczych poprawek donieśliśmy już w telegraficznej depeszy numeru poprzedzającego naszej gazety.

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 16. kwietnia.)

Met. Austr. $5\frac{1}{2}\%$ — $79\frac{1}{8}$; $4\frac{1}{2}\%$ pct. $69\frac{1}{2}$. Akcy bank. 1120 L. Sard. $32\frac{7}{8}$. Hyszp. $3\frac{1}{2}\%$ — $29\frac{11}{16}$. Polskie 300 — $122\frac{1}{2}$; 500 — $80\frac{1}{2}$.

Prusy.

(Konzulowie Meusebach i Penz. — Jenerał Bonin.)

Berlin, 17. kwietnia. Mianowany dla księstw naddunajskich konsul jeneralny Meusebach, wyjechał dzisiaj z Berlina na miejsce swego przeznaczenia. Jutro lub pojutro odjeżdża ztąd mianowany w podobnym charakterze dla Syrii i Egiptu, p. Penz. Udaje się najprzód do Konstantynopola dla przedstawienia się tamże w. sultanowi, i porozumienia się z tamtejszym postem pruskim, hr. Portales; poczem jedzie wprost do Kairu. — Jener. Bonin przybył tu wczoraj w towarzystwie szefa sztabu swego jenerałnego v. Blumenau i innych dziesięciu pruskich oficerów. Przywiózł on tę wiadomość, iż oprócz tych oficerów, którzy zupełnie wystąpili ze służby praskiej, pozostało tylko czterech w armii szlezwicko-holsztyńskiej, oświadczywszy się dopiero przy tej sposobności, że przyjmują już stanowczo służbę wojskową w tych księstwach. (Wroc. G.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 18. kwietnia.)

Dobrowolna pożyczka $105\frac{1}{2}$. Oblig. długu państ. $86\frac{1}{4}$. Akcy bank. $92\frac{3}{4}$. Pol. listy zast. 95. Pols. 500 — 80; 300 — 123 L. Frydrychsдоры $13\frac{1}{12}$. Inne złoto za 5 tal. $12\frac{1}{3}$. Austr. banku. $86\frac{1}{4}$.

Księstwa naddunajskie.

(Wyjazd Fuad Effendego tudzież rosyjskiego jenerała Danielewskiego)

Z Bukaresztu, z dnia 6. kwietnia piszą do dziennika Constitutionelles Blatt, że Fuad Effendi odjechał przedwczoraj do Konstantynopola dla objęcia wysokiej posady, na którą już od dawna był powołany. Również i dotychczasowy rosyjski komendant miasta, jenerał Danielewski, tudzież większa część jenerałów rosyjskich odjechali ztąd i zdaje się, że już więcej nie powrócą, gdyż wszystkie wojska piątego korpusu mają się zgromadzić w Besarabii i będą tutaj przez pułki innych korpusów złuzowane. Teraz jest tutaj komendantem miasta jenerał Komar.

Rosya.

Petersburg, (24. marca) 5. kwietnia. W środę 22. marca poseł Austriacki hr. Boul, miał zaszczyt być przedstawionym Najjaśniejszej Cesarzowej.

— Wczoraj 23. marca (4. kwietnia) mieli zaszczyt być przedstawionymi Najjaśniejszej Cesarzowej, posłowie: Francuski Jenerał Castelbajac i Grecki Zographos.

— Z powodu szczęśliwego pomnożenia Najjaśniejszego domu Cesarzowskiego przez urodzenie się Wielkiego księcia Mikołaja Konstantynowicza, Zgromadzenie Moskiewskie mieszczan na dowód przywiązania swego wierno-poddkańskiego uchwaliło: umorzyć od najuboższania swego wierno-poddkańskiego wielkimi familiami mieszczan Moskiewskich niedobór podatkowy w sumie 15,000 rub. śr., które już skiewskich niedobór opłaciło. — Jego Cesarzowska Mość otrzymawszy za nich zgromadzenie opłaciło. — Jego Cesarzowska Mość otrzymawszy najpoddanniej o tem raport od wojennego Jenerał-Gubernatora Moskiewskiego, najwyżej rozkazał raczył: oświadczyć zgromadzeniu mieszczan Moskiewskich za tę ich gorliwość szczerą Jego Cesarzowskiej Mości wdzięczność. (Gaz. Warsz.)

Turcyja.

(Wiadomości z Bośni.)

„Osservatore Dalmato“ zawiera wiadomość z Knin pod dniem 9. b. m., że kilka dniami przedtem nadaremnie starał się Wezyr Bośni po dobremu pogodzić z insurgentami; ale równocześnie dowiedziano się, że przełożeni miast Zwornika, Banialuki, Verzar-Vakup, Majdom, Petrowaczu, tudzież innych miejsc, wyjąwszy Kallen-Vakup, opuścili swoje posady i uciekli do Wezyra, który uprowiantowawszy swoje konie niezwłocznie naprzeciw insurgentom wystąpi. Ten sam korespondent zapewnia, że ciągle nadchodzą posiłki wojskowe, i że wszystkich Spahów pod broń wezwano. Chrześcianie chcą się trzymać neutralnie.

Rzecz domowa.

Protokół

ośmnastego posiedzenia Wydziału miasta Lwowa z dnia 21. lutego 1850.

Przewodniczący: C. k. radca gubernialny Höpflingen-Bergendorf, jako przełożony magistratu.

Sekretarz: Gregorowicz, sekretarz magistr.

Obecnich członków wydziału: 79.

Po odczytaniu protokołu ostatniego posiedzenia, który bez poprawek przyjęto, na wniosek prezydującego złożyło zgromadzenie podziękowanie swoje referentowi Sekcyi finansów sekretarzowi Gregorowiczowi za zestawienia budżetu miasta Lwowa na rok 1850, który tenże z rozrzuconych i według dawnych formularzy przez kasę miejską przedłożonych wykazów tak dokładnie wypracował, iż dopiero teraz systematyczny, łatwy i wszechstronny skorowidz zarządu funduszy miejskich osiągnąć można, i o którym nie tylko różne pisma czasowe, *) stawiając go za wzór dla innych gmin, zaszczytują uczyniły wzmiankę, ale oraz chlubne podziękowania od magistratów stołecznych miast Pragi, Berna i Gracu za udzielone im egzemplarze tego budżetu nadesłany zostały. **)

1. Odczytane przez prezydującego podziękowanie komitetu Brodzkiego dla wsparcia tamecznych pogorzalców za nadesłaną mu kwotę 3232 zr. 12 kr. m. k. 3 Rubli i bieliznę przyjęto do wiadomości.

2. PP. Boczkowskiemu i Pillerowi, przełożonym towarzystwa strzelców za udzieloną z balów na strzelnicy wyprawianych kwotę 163 zr. 20 kr. m. k. dla funduszu Ubohich i takąż samą dla funduszu Inwalidów i 321 zr. 20 kr. m. k. dla zakładu ciemnych, przełożony wraz z całym zgromadzeniem nie tylko podziękował, ale oraz sobie zastrzegł chwalebne usiłowania tychże do publicznej podać wiadomości.

3. Zawiadomienie c. k. Prezydium krajowego, że kontrakt najmu ubikacji w ratuszu dla teologii przez ministerium zatwierdzony, i za takowe czynsz w kwocie 400 zr. m. k. assygnowano, do wiadomości przyjęto.

4. Przeczytano i przyjęto do wiadomości następujące sprawozdanie sekcyi wojskowości:

Więść o powrocie batalionu landwerów c. k. pułku hr. Nugent spowodowała niektórych obywateli miasta Lwowa do zrobienia pomiędzy sobą subskrypcyi na dobrowolne składki, w celu przyjęcia wspomnianego batalionu, i jak głoszone, zebrana kwota złożona być miała w ręce p. prezesa z tym wyraźnym oświadczeniem, aby takowa w imieniu pewnej liczby dojrzałych obywateli tutejszej stolicy na powitanie rzeczonych batalionu ofiarowaną została.

Przełożony magistratu, uważając że okoliczność powrotu tego batalionu całą gminę obejść powinna, mając oraz na względzie, żeby dla innych obywateli miasta uchybieniem było, którzy nie wiedząc nic o tych składkach, do nich przyczynić się nie mieliby sposobności, przedewszystkiem zaś, aby ogół gminy nie posądzono o oziębłość, uczynił do sekcyi IV odezwę do l. 22., która idąc za przykładem innych prowincyi i miast obwodowych w Galicyi w myśli, że utrzymanie harmonii z wojskowością, a w szczególności z załogą miasta Lwowa jest życzeniem ogółu i pojedynczych mieszkańców naszego miasta, mając oraz na względzie, że przedmiot przez pana prezesa do Sekcyi odesłany, nie pociągający za sobą żadnych wydatków gminy według §. 15. i 49. zaprowadzonego dla wydziału porządku czynności, wyłącznie do zakresu działań sekcyi należał, że nakoniec w ówczas nie było posiedzenia całego Wydziału, i takowy przy zapowiedzianym powrocie tegoż batalionu na dzień 23. stycznia r. b. dla krótkości czasu zwołany być nie mógł — uchwalita na swoim posiedzeniu dnia 14. stycznia b. r., aby tym z pola bitwy powracającym i rozmaitemi węzłami z tutejszymi mieszkańcami połączonym żołnierzom rodzinne miasto w opisany sposób udział ukazało, i poleciła wykonanie tejże uchwały p. Prezesowi miasta bez dalszego wpływu sekcyi. W jaki sposób p. Prezes z tego polecenia się wywiązał, to całej publiczności jak i całemu Szanownemu Wydziałowi jest wiadomo; a w szczególności:

*) Konstitutionselles Blatt aus Böhmen Nr. 46. Neue Zeit Nr. 46. Lloyd Nr. 95. Wiener Zeitung Nr. 50. Wanderer Nr. 99.

**) Referent pociąga sprostować pomyłkę, która w wydatkach przez przypadkowe wciągnięcie sumy 2200 zr. pod tytułem 16. pozycyą 119. do następującej sumy pod tyt. 17. wynikła; ta bowiem ostatnia suma wynosi tylko 15,863 zr. 53 kr. Sprostowawszy zatem także tę samą pozycyę 17. wydatków w przeglądzie sumarycznym zmniejsza się suma wydatków na 352,612 zr. 52 3/4 kr., tym sposobem także i niedobór na 75,102 zr. 23 1/4 kr., a przeto powiększa się na korzyść bilansu ostateczna przewyżka na 2982 zr. m. k.

a) P. Prezes otrzymał od wyżej wspomnianych obywateli zebraną kolektę w sumie 333 zr. 8 kr. m. k. wraz z załączonym wykazem, wręczył z tych pieniędzy według żądania tychże obywateli kwotę 330 zr. m. k. zaraz przy wstępie w obec całego zgromadzenia komendantowi tegoż batalionu dla rozdzielenia między żołnierzy, oraz spowodowany powyż nadmienionemi okolicznościami, i chcąc o wzmiankowanej uchwale w sekcyi ile możności wszystkich członków szanownego Wydziału zawiadomić, rozesał przez wyżej rzeczonych obywateli rozpoczętą subskrypcyę z załączoną uchwałą sekcyi pomiędzy pp. członków Wydziału, i w ten sposób wpłynęła z dobrowolnych składek powtórnie kwota 366 zr. 30 kr. m. k., która według załączonego rachunku nie tylko całkiem użytą została, ale nawet jeszcze na opędzenie wydatków 46 zr. m. k. brakuje.

b) Chcąc wreszcie wojskowości w każdej mierze imieniem całej gminy najlepsze chęci okazać, wezwał p. Prezes kwaterodawców, aby tym z pola bitwy wracającym i przez uciążliwe marsze zmęczonym żołnierzom ciepłe kwatery przygotowali i według możności takowych chętnie i przyjaźnie przyjęli, nakoniec dopełniając uchwałę sekcyi postarali się także o to, że według załączonego sprawozdania temuż batalionowi bezpłatnie 12 beczek piwa i 6 wiader wódki do koszar odstawiono. Jak zaś wojskowość ten okazany udział gminy oceniła, świadczy załączone dziękczynienie komendanta, które tenże imieniem całego batalionu wynurzył, i które obywatel i członek Wydziału p. Piotr Piller swym kosztem wydrukować kazał.

Nakoniec sekcyja pozwala sobie jeszcze i tę uczynić uwagę, iż to zakwaterowanie w taki sposób podzielono, aby jak najmniej dotkliwym się stało, i w szczególności zamożniejszych właścicieli domów trafiło, i że przyjęcie żołnierzy, których kwaterunek w znacznej części przez samych właścicieli domów dobrowolnie był podjęty, nie przymusowo, lecz jak powyżej nadmieniona odezwa p. prezesa świadczy — dobrym chęciom obywateli zalecone zostało.

Pominąć także nie można, iż w skutek przyjęcia tego batalionu Jego Excelencya pan komenderujący Jenerał baron Hammerstein ze względu na okazaną zyczliwość obywateli miasta i poniesione przez nich wydatki, wypadające następnie na tutejszą stolicę z powodu przechodów batalionów c. k. pułków Nassau i Bianchi kwaterunki, tudzież przeszło 400 ces. ros. żołnierzy, takowe według nadesłanego magistratowi do l. l. 1771, 2761, 1850 uwiadomienia, już nie w tutejszem mieście, lecz w sąsiednich włościach zakwaterować rozkazał, a nawet oddział żołnierzy do skompletowania pułku hr. Nugent przeznaczony w celu przyniesienia miastu ulgi do Szczercza odesłał, gdzie tenże oddział sposobnej pory do puszczenia się w dalszą drogę oczekiwać będzie.

(Dokończenie nastąpi.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie z 22. kwietnia.)

Lwów. Na dzisiejszym targu sprzedawano korzec pszenicy po 15r.30k., żyta 10r.50k., jęczmienia 10r.30k., owsa 6r.45k., hreczki 9r.8k., kartofli 5r.30k.; — cetnar siana 3r.55k., okłotów 2r.5k. Sąg drzewa bukowego 31r. Kwarta krup pszennych 18k., jęczmieniowych 10k., jaglanych 14k., hreczanych 10k.; mąki pszennej 10k., żytniej 7k., wódki przedniej 55k., szumówki 37k. Funt masła 50k., łożu 19k. i mięsa wołowego 13³/₄k. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 23. kwietnia.

W monecie konwencyjnój.

	gotówką		towarem	
	zlr.	kr.	zlr.	kr.
Dukat holenderski	5	27	5	30
Dukat cesarski	5	30	5	33
Półimperyal zł. rosyjski	9	30	9	33
Rubel śr. rosyjski	1	49	1	50
Talar pruski	1	34	1	35
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	21	1	22
Galicyjskie listy zastawne za 100 zlr.	99	54	100	3
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	100	—	100	10

(Kurs wekslowy wiedeński z 18. kwietnia.)

Amsterdam 163 p. 2. m. Augsburg 117¹/₂ p. uso. Frankfurt 117 l. 3. m. Genua — l. 2. m. Hamburg 173 l. 2. m. Liworno 117 l. 2. m. Londyn 11.50 p. 3. m. Medyolan 105 p. 2. m. Paryż 139¹/₂ p. 2. m. Agio duk. ces. 23¹/₄. Napoleondor. 9.32. Szufryn. 16.15. Agio srebra 16.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 22. kwietnia. Książę Sapiela Leon, z Podhorzec. — Hr. Piniński Leonard, z Rokietnicy. — Hr. Dzieduszycecy Jan i Alfons, z Sichowa. — PP. Sikorski Seweryn, z Czarnuszowic. — Grocholski Zygmunt, z Kopania. — Zagórski Mieczysław, z Przemyslan. — Chwalibóg Jan, z Lipowiec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 22. kwietnia. PP. Paszkudzki Antoni, do Złoczowa. — Bogdanowicz Maxymilian, do Przemysławek. — Domaradzki Seweryn, do Drohobycza. — Karasowski Wacław, do Stryja.

T E A T R.

Dziś: opera niem. „Die Ziegeunerinn.“
Jutro: dramat polski: „Gabriela de Belle Isle.“